
VERGETEN GENTSE SCHRIJVERS.
THÉODORE SCHELLINCK (GENT 1797 – GENT 1867)

Journalist, scherpzinnig en verbeeldingrijk vervalser, schrijver.

Théodore Adrien Liévin Schellinck is geboren in 1797 te Gent op het Steendam. Zijn vader Jacques François was verkoper van kleuren, later politiecommissaris; zijn moeder Anna Tollens, was verwant aan de Nederlandse dichter Hendrik Tollens (1780-1856). In 1821 woonde hij Kortrijksepoortstraat 38. In 1824 huwde hij met Paulina Debleecker en stond hij ingeschreven als onderwijzer. Persoonlijk fortuin bezat hij niet, maar hij had wel een opleiding genoten en bezat een eruditie die zijn tijdgenoten journalisten niet bezaten.

"Ik heb nog steeds dien type voor mijne oogen. Schraal van lichaam, bruin van vel, met hoog opgestoken schouders en voorover gebogen hoofd, bewoog hij zijn lijf met zonderlinge slingeren, wat voortkwam van zijne misplooid magere beenen en zijne teenen, die zoodanig naar omhoog gegroeid waren dat de toppen zijner verbazend lange schoenen wel twee duim van den grond verwijderd bleven. Barbier of kapper moeten nooit aan hem veel verdiend hebben. Daarbij trok hij nog rare plooiën in zijn reeds weinig appetijtig gezicht, door het gestadig knauwen op zijne tabakspruim. Hij had een hekel aan grote

vellen papier. Maar, wat veel aan hem vergoedde, waren zijne levendige zwarte oogen, waar schrandereid en minzaamheid uit straalden. De brave man was mij zeer genegen. Zijn lievelingsvak was de historie. Latinist en paleograaf snuffelde hij in oude perkamenten, vooral in die der kerken. Archives des églises paroissiales (1845) en Classement des archives de Saint-Bavon (1845). Ongelukkig voor Schellinck was hij op lateren leeftijd zo wat aan het “kortnat” verslaafd geraakt en hij liet meermaals na naar de Gazette te komen.” (Willem Rogghé, Gedenkbladen, p. 15-17).

Als adolescent schreef Schellinck schimpgedichten over Napoleon, die hem te Brussel in contact brachten met de justitie. Nadat België in 1830 onafhankelijk was geworden, was de onafhankelijke pers te Gent vertegenwoordigd door de Gentse Mercurius en de Gazette van Gent. Théodore Schellinck was van 1823 tot 1826 medewerker van het katholiek oppositieblad *Le Courier de la Flandre*; van 1826 tot 1842 hoofdredacteur van de *Gazette van Gent* -de mooiste periode van zijn leven- en opsteller van *Den Wegwyzer der stad Gent* en de provincie Oost-Vlaenderen. In 1842-1843 was hij uitgever, eigenaar en hoofdredacteur van de *Gazette van Vlaenderen*, waarin hij het politiek neutraal informatieblad *Den Gentschen Mercurius* typeerde als: “Den Gentschen Mercurius neemt uyt alle fransche en vlaemsche dagbladen wat hem passen kan en is niet moeyelyk omtrent den keus zyner feuilletons, welke doorgaens tamelyk onzedig zyn, en over het schandaelnieuws, dat hy met gretigheyd zyne lezers opdischt”, de *Journal des Flandres* en *Den Vaderlander* kregen van hetzelfde laken een broek, van *Le Nouvelliste de Gand* vond hij dat ze alleen geschikt was voor “gentsche herbergen en daerenboven voor de kroegen waer onze stedelyke politie zorg heeft” en *L’Organe des Flandres* vond hij “gansch geshoeyd op den leest van het *Journal de Bruxelles*, welk hij dagelyks pluymt.”; in 1848-1849, gebruikmakend van het heftig gekrakeel tussen katholieke, republikeinse, democratische, satyrische en liberale bladen, riep hij een nieuw blad in het leven: het neutrale nieuwsblad *De Gentsche Telegraph*. Schellinck behoorde tot die journalisten, die zichzelf als voornameste spil van een krant zagen en die de inhoud en hun taak als volksopvoeder of opinieleider boven alles stelden. Tussen 1844 en 1851 heeft Schellinck ook parochiearchieven geklasseerd (Ekkergem, Melle, Sint-Baafs, Sint-Michiels, Hasselt) en werkte hij aan een *Vademecum* van schilders en liefhebbers van schilderkunst. In 1851 doet hij een poging om te Hasselt een katholiek blad op te richten onder de titel *De Arend*. Dat lukt hem, maar de krant houdt vrijwel onmiddellijk op te verschijnen. Reden: een oude boekdrukker, die hij belachelijk had gemaakt, had Schellinck uit een bordeel zien buitenkomen en dat aan de geestelijkheid gemeld. Schellinck werd verplicht de stad onmiddellijk te verlaten. Van dan af zwerft de ouder wordende en iet-

wat eigenaardige journalist van de ene krant naar de andere; hij levert bijdragen aan het Brusselse Vlaamsch België, aan de Gentse bladen *Le Messager de Gand*, de *Nouvelliste de Gand*, *Den Vlaming* en *Het Vlaemsche Land*. Hij kwam als eerste (1855) op het idee raadsels en rebussen in te lassen. Ook werkte hij mee aan *Journal des travaux de la Société d'horticulture de Gand*. Over het stichten van een vlaemsch dagblad te Gent (s.d.).

Hij schreef *De drij uytshijters*, *Den tijd is slegt*, *den praet is vuyt* (1831), *De SyssePannen* (1831), *De Gendsche Hutsepot* (1832), *Vlaemsche wesen*, iets dat steekt, krabelt en bijt (1843), *Vie de Marie-Louise*, *reine des Belges* (1850) en *Aentekening van verschillende merkwaardigheden over de brillen en verdere ziensglazen en over de oogziekten in en omstreeks de stad Gent door Fr. Eug. De Caesemaeker*, *gezichtskundigen en brilmaker* (1845). Hij noemde het later zelf een letterkundige fopperij. Het boekje bevatte 300 namen, kende een ruime verspreiding en werd bij verschijnen tot lang nadien zeer ernstig genomen en gaf aanleiding tot geleerde beschouwingen. Altijd behoeftig trad Theodoor ook op als "historicus" en schreef voor rijke families volledige genealogieën, waarin hij zijn vruchtbare verbeelding haar gang liet gaan om biografieën te verzinnen en er iets fraais van te maken: *Notice biographique sur... Henri Goethals*, *Egide Goethals*, *André Goethals*, *Ambrosius Goethals*, *J.J. Raepsaet*. Hetzelfde voor wat zijn zogenaamde kennis der kunstgeschiedenis betreft. Zijn vindingrijke schranderheid schrok er ook niet voor terug een hele school schilders aan de gebroeders Van Eyck toe te wijzen en vond talloze details uit om hun biografie op te smukken en hun werken nog meer waarde toe te schrijven. Napoleon De Pauw en archivaris V. van der Haeghen hebben zijn falsificaties ontmaskerd.

In 1857 werd hij opgenomen bij de Zusters van Liefde in de Molenaarsstraat te Gent. Hij heeft er de tien laatste jaren van zijn leven gesleten en is er overleden in 1867.

Literatuur

Biographie Nationale, deel XXI, col. 664-667.

W. Rogghé, *Gedenkbladen*, 1898, p. 15-17.

V. van der Haeghen, *Mémoire sur les documents faux relatifs aux anciens peintres, sculpteurs et graveurs flamands*, 1899.

L. Bertelson, *Dictionnaire des journalistes-écrivains de Belgique*, 1960.

E. Voordeckers, *Bijdrage tot de geschiedenis van de Gentse pers. Repertorium (1667-1914)*, I.C.H.G., 1964.

Daniël Van Ryssel